

DE ECOCHEQUES

Werkgevers kunnen sinds 2009 *ecocheques* aan hun werknemers toekennen. Deze ecocheques hebben niet alleen tot doel om actief bij te dragen tot de sensibilisering voor en de toegang tot ecologische producten, maar ook om voor alle werknemers te voorzien in een aanvullende netto enveloppe.

Voorts geeft CAO nr. 98¹ een limitatieve² opsomming van de ecologische producten en diensten die met de ecocheques kunnen worden aangekocht. Deze CAO regelt eveneens de informatieverstrekking aan de werknemers, alsook de wijze van berekening van het aantal ecocheques die aan iedere weknemer kunnen worden toegekend.

I FISCALE ASPECTEN

1 Voor de begunstigde

1.1 Principe

In principe worden ecocheques bij de werknemer of bedrijfsleider als belastbare voordelen van alle aard beschouwd.

---

¹ van 20 februari 2009, zoals gewijzigd door CAO nr. 98**bis** van 21 december 2010.

² Deze lijst werd samengesteld op basis van verschillende ecologische doestellingen:

- Energiebesparing: producten bestemd voor de isolatie van woningen, spaarlampen, producten die op zonne-energie of op handmatig geproduceerde energie werken, enz.
- Waterbesparing: spaardouchekop, recuperatietank voor regenwater, hulpstuk voor waterbesparing op kranen, enz.
- Duurzame mobiliteit: plaatsing van roetfilters in personendieselwagens met bouwjaar tot en met 2005, cursussen ecodriving, vervoersbewijzen voor openbaar vervoer (met uitzondering van abonnementen), aankoop en onderhoud van elektrische scooters, enz.
- Afvalbeheer: papier dat voor 100% gerecycleerd is en dat ongebleekt of TCF-gebleekt is, kunststofproducten die volledig bestaan uit composteerbaar materiaal die voldaan aan welbepaalde normen, enz.
- Bevordering van codesign: producten met het EU-logo voor biologische productie.
- Natuur: duurzaam geëxploiteerd hout, bomen en buitenplanten, niet-gemotoriseerde tuingereedschappen, enz.

1.2 Vrijstellingsvoorwaarden

Ecocheques die aan een werknemer of bedrijfsleider worden uitgereikt, worden als vrijgestelde sociale voordelen beschouwd indien ze *tegelijktijd* voldoen aan alle volgende voorwaarden³:

1. De toekenning van de ecocheque moet vervat zijn in een collectieve arbeidsovereenkomst op sectorieel vlak of op ondernemingsvlak of, wanneer het afsluiten van een collectieve overeenkomst niet mogelijk is, in een geschreven individuele overeenkomst met dien verstande dat in een onderneming met werknemers voor bedrijfsleiders dezelfde regeling moet gelden als voor werknemers;
2. De collectieve arbeidsovereenkomst of individuele overeenkomst bepaalt de hoogste nominale waarde van de ecocheque, met een maximum van 10 euro per ecocheque, evenals de frequentie van toekenning ervan gedurende een kalenderjaar;
3. De cheque moet afgeleverd worden op naam van de werknemer of bedrijfsleider⁴;
4. De cheque moet duidelijk vermelden dat de geldigheid ervan beperkt is tot 24 maanden, vanaf de datum van zijn terbeschikkingstelling aan de werknemer of de bedrijfsleider en dat hij slechts mag worden aangewend voor de aankoop van producten en diensten met een ecologisch karakter als bedoeld in een collectieve arbeidsovereenkomst die is afgesloten in de Nationale Arbeidsraad;
5. De ecocheques kunnen noch gedeeltelijk noch in hun geheel omgeruild worden in geld;
6. Het totale bedrag van de eco-cheques toegekend door de werkgever of de onderneming mag per werknemer of bedrijfsleider niet groter zijn dan 250 euro per jaar;
7. De ecocheque mag niet worden toegekend ter vervanging of ter omzetting van loon, premies of voordelen in natura of gelijk welk ander voordeel of aanvulling.

Ecocheques die niet tezeldertijd aan alle voormelde voorwaarden voldoen, moeten voor de *totaliteit* als belastbare voordelen van alle aard worden beschouwd.

---

³ Artikel 38, §1, eerste lid, 25° WIB 92 en Artikel 38/1, §1, 3° en §4 WIB 92 en Circulaire nr. Ci.RH.242/604.311 (AOIF 47/2010) dd. 25.06.2010

⁴ Deze voorwaarde wordt geacht te zijn vervuld indien de toekenning en de daarop betrekking hebbende gegevens (aantal cheques, bedrag van de cheque) voorkomen op de individuele rekening van de werknemer, overeenkomstig de reglementering betreffende het bijhouden van de sociale documenten.

2 Voor de werkgever / de onderneming

Indien de ecocheques beschouwd worden als een van belastingen vrijgesteld sociaal voordeel (hiervoor moeten de voorwaarden vermeld onder 1.2. vervuld zijn), is de fiscale administratie van oordeel dat ze voor de totaliteit niet aftrekbaar zijn als beroepskost.⁵

Wanneer echter de ecocheque beschouwd wordt als een belastbaar voordeel van alle aard (bijvoorbeeld omdat er meer dan 250 EUR per werknemer per jaar wordt toegekend), kan deze bij de werkgever/vennootschap worden afgetrokken als een beroepskost. In dat geval moet het belastbaar voordeel van alle aard vermeld worden op de jaarlijkse individuele fiche (voor een werknemer: de fiche 281.10 – voor een zelfstandige bedrijfsleider: de fiche 281.20).

II ASPECTEN VAN SOCIALE ZEKERHEID

1 Principe

De ecocheques zijn in principe loon dat onderworpen is aan de normale sociale zekerheidsbijdragen.

2 Voorwaarden voor vrijstelling

Om niet te worden beschouwd als loon onderworpen aan sociale zekerheidsbijdragen, dienen de ecocheques aan de volgende voorwaarden te voldoen⁶:

- 1° de ecocheques worden niet toegekend ter vervanging of omzetting van loon, premies, voordelen in natura of enig ander voordeel of een aanvulling bij het voorgaande⁷;
- 2° de toekenning van de ecocheques moet worden voorzien door een collectieve arbeidsovereenkomst op sectorieel vlak of op ondernemingsvlak. Indien een dergelijke overeenkomst bij gebrek aan syndicale delegatie niet kan worden gesloten of wanneer het een personeelscategorie betreft die gewoonlijk niet door een dergelijke overeenkomst wordt beoogd, dan kan de toekenning

---

⁵ Zie art. 53, 14° WIB 1992, artikel 195 WIB 1992 en Circulaire nr. Ci.RH.242/604.311 (AOIF 47/2010) dd. 25.06.2010.

⁶ Koninklijk Besluit van 14 april 2009 tot invoering van een artikel 19^{quater} in het koninklijk besluit van 28 november 1969 tot uitvoering van de wet van 27 juni 1969 tot herziening van de besluitwet van 28 december 1944 betreffende de maatschappelijke zekerheid (B.S. 20 mei 2009)

⁷ In haar "Tussentijdse instructies" van oktober 2011 voorziet de RSZ echter de mogelijkheid om vanaf 1 oktober 2011 maaltijdcheques te vervangen door ecocheques en omgekeerd. Volgens de RSZ zou deze mogelijkheid bevestigd worden via K.B.

worden geregeld door een individuele overeenkomst; Deze overeenkomst moet schriftelijk zijn en het bedrag van de ecocheque mag niet hoger zijn dan dat voorzien bij collectieve arbeidsovereenkomst in dezelfde onderneming.

Alle ecocheques toegekend zonder collectieve arbeidsovereenkomst of schriftelijke individuele overeenkomst, of ingevolge een collectieve arbeidsovereenkomst of schriftelijke individuele overeenkomst die niet conform is met de voorwaarden vastgesteld bij deze paragraaf, worden als loon beschouwd

- 3° de hoogste nominale waarde van de ecocheque, met een maximum van 10 EUR per ecocheque, alsook de frequentie van toekenning ervan gedurende een kalenderjaar, moeten worden vermeld in de collectieve arbeidsovereenkomst of in de individuele overeenkomst;
- 4° de ecocheque wordt op naam van de werknemer afgeleverd⁸. Alle ecocheques toegekend zonder dat deze voorwaarde vervuld is worden als loon beschouwd;
- 5° de ecocheque moet duidelijk vermelden dat zijn geldigheidsduur beperkt is tot 24 maanden en dat hij slechts mag aangewend worden voor de aankoop van de ecologische producten en diensten die zijn opgenomen in de bijlage bij CAO nr. 98. Alle ecocheques waar deze informatie niet op voorkomt, worden als loon beschouwd;
- 6° de ecocheque kan geheel noch gedeeltelijk voor geld omgeruild worden;
- 7° het totaal bedrag van de door de werkgever toegekende ecocheques mag niet meer bedragen dan 250 EUR per werknemer per jaar.

Claeys & Engels
November 2011
www.claeysengels.be

Dit document is bestemd om algemene informatie te geven over de fiscale en sociale zekerheidsrechtelijke aspecten van het behandelde onderwerp. Vanzelfsprekend waken wij over de betrouwbaarheid van deze informatie. Dit document bevat echter geen juridische analyse of advies en kan in geen geval de aansprakelijkheid van Claeys & Engels in het gedrang brengen.

---

⁸ Deze voorwaarde wordt geacht te zijn voldaan indien de toekenning van de ecocheque en de daarop betrekking hebbende gegevens op de individuele rekening van de werknemer voorkomen.